

الوحدة الارترية للتغيير الديمقراطي Eritrean Unity for Democratic Change

ኢሳይያስ ቅድም ቀዳድም ምስ ነብሱ ክዕረቑ ይግባእ!!

ቀዳማይ ክፋል

ገባቲ ኢሳይያስ ብባህርያቱ ካብ ህዝቢ ኤርትራ፡ ካብ ውሽጢ ህግደፍ፡ ብፖለቲካዊ ውድባት ኤርትራ ዝለዓሉ ብጣዕሚ ተራ ዝኾኑ ካልኣውን ሰላማውን ሕቶታት ኣብ መኣዲ ዘተን ልዝብን ቀሪቡ ብሰላማዊ መንገዲ ንምፍታሕ ተዓዲሉ ኣይፈልጥንዮ። ህላወ ፋሽስታዊ ስርዓት ደርጊ ብግንቦት 1991 ካብ መላእ ሃገርና ተጸረጉ፡ ብድሕሪ ምሕራር ኤርትራ ብ20 ሰነ ብ1991 ንድሌት ህዝቢ ቆጽዮን ንሕድሪ ሰማእታት ክሒዱን ሕብረ ሰልፋዊ ደሞክራሲያዊ ስርዓት ምህናጽ ተሓሲሙ፡ ካብ ሕጂ ንደሓር ብስም ፖለቲካዊ ውድባት ዝግበር ሓሸውዮ ኣይፍቐድንዮ ካብ ዝብል ኣዕናዊ ኣዋጅ ዘለሉ፡ ኣንጻር ዝተፈላለዩ ሓይልታት ጨካን ኩናት ሕድሕድ ምክያዱ ይፍለጥ። ብ1993 ደምዘ ይገበረልና ብዝብል ብተጋደልቲ ህግንባር ዝተላዕለ ኣድማ፡ ብ1994 መነባብሮ ይመሓየሽልና ብዝብል ብኣካላ-ስንኩላን ዝተበገሰ ሰላማዊ ሰልፊ ብዓመጽ ምፍትሒ ታሪኽ ንባዕሉ ዓቢ ምስክርዮ። ብ2002 ቅዋም ክትግበርን ለውጢ ክረጋገጽን ብላዕለዎት መራሕትን ሚኒስትራትን ህግደፍ (ብጉጅለ 15) ዝፍለጥ ምንቅስቓስ ንዝቐረበ ሰላማዊ ሕቶታት ክሳብ ዕለት ዕለት ሂወቶም ብኢ-ሰብኣዊ ኣተሓሕዛን ዘይሕጋዊ ፍርድን ክሰወሩ ዝፈረደዮ። ከምኡውን ብተመሳሳሊ ንለውጢ ዝጠልብ ብጥሪ 2013 ዝተላዕለ ምንቅስቓስ፡ ዝተዋህበ ምላሽ ካብኡ ዝተፈለየ ኣይኮነን። ከምኡውን ኣብቲ ሕ/ሰብ ዓቢ ተሰማዕነት ዘለዎም ብዙሓት ዓባይቲ ዓዲ፡ መራሕቲ ሃይማኖት፡ ኣገደስቲ ባእታታት፡ ብዝተፈላለዩ ምክንያታት ንዓመታት ዝተሰወሩ ምህላዎም ዝኸኣዱ ክኸውን ኣይኸእልንዮ። ኢሳይያስ ካብ ውሽጢ ህዝቢ ኤርትራ ዝለዓሉ ሕቶታት ብዓመጽን ሓይልን ጥራይ ዝፈትሕ ክሳብ ዝኾነ፡ ምስ ጎረባብቲ ሃገራት፡ ርሑቕ ዝርከቡ መንግስታት፡ ኣህጉራውን ዞባውን ትካላት፡ ማሕበራት፡ ውድባት፡ ብሰላማዊ መንገዲ ክፈትሕ ምሕሳብ የዋህነትዮ።

እንሆ ድማ እቲ ብደብ ተመሳሚሱ፡ ብ1998 ብገባቲ ኢሳይያስን ጸረ ህዝቢ ስርዓቱን ምስ ኢትዮጵያ ዝተባረዐ ኩናት ምፍታሕ ተሳኢንዎ ዓሰርተ ሽዱሽተ ዓመት ክመልእ ተቐሪቦሎ። ኩናት ኤርትራን ኢትዮጵያን ክባራዕ ዝኾነ ይኹን ብቁዕ ምክንያት ብዘይምንባሩ፡ ሳዕቤናቱውን ሓደገኛ ክኸውን ከም ዝኸእል ብምግንዛብ፡ ኣብቲ እዋንቲ ኢሳይያስ ምስ ጭፍርኡ ብዝተፈላለዩ ወገናት ዝቐርበሉ ዝነበረ እማመታት ሰላም ተሓሲሙ፡ ብማእለያ ዘይብሉ ጃህራታትን ፈሽራታትን ንኣዕናዊ ኩናት ጥራይ ተሃንደደ። ካብ ኩናት ዕንወት እንተዘይኮይኑ፡ ቅንጣብ ምዕብልናን ግስጋስን ክጭበጥ ስለ ዘይኸእል ድማ፡ ውጽኢቱ ሂወት ብኣሸሓት ዝቆጸሩ ዕሸላት መንእሰያት ኤርትራ ብምብላዕን ምስንካልን ጥራይ ክድረት ኣይኸእልን። ኢሳይያስ ሕውነታውን ስትራቴጂካውን ዝምድናታት ክልቲኡ ኣህዛብ በጣጢሱ፡ ኩሉ ፖለቲካዊ፡ ቁጠባዊ፡ ማሕበራዊ፡ ባህላውን ዲፕሎማሲያውን ረብሓታቶም ብዘይዝኾነ ትርጉም ንዓመታት ክዘልቕ ፈሪድዎ ይርከብ። ብስንኪ ዓለታዊ ፖሊሲታቱ ከኣ፡ ኤርትራ ካብ ማሕበረ-ሰብ ዓለምን ኣህጉራዊ መድረኻትን ተነጺላ፡ ናብ ከቢድ ቁጠባዊ ቅልውላው ክትወድቕ፡ ህዝቢ ከርፋሕ ዝኾነ ሂወት፡ መነባብሮን ድኽነትን ክሕልፍ ተገዲዶ ኣሎ። ኢሳይያስ ኣብ ክንዲ ፖሊሲታቱ ምዕራይን ንህዝቢ ኤርትራ ይቕሬታ ምሕታትን ግን ኩሉ ግዜ ነብሱ እናሕበጠ፡ ጠንቂ ኩሉ መዳያዊ ዕንወቱን ፍሽለቱን ጎረባብቲ ሃገራት ወይ ምሕደራ ኣሜሪካዮም ብዝብል ዘቐርቦ ናይ ሽሕግን ስነ-መጎት ኣዝዮ፡ ካብ ሓቅነትን ክውንነትን ዝረሓቐዮ።

ብርግጽ ንሓደ ጥዑይ ስነ-ኣእምሮ ዘለዎን ምቕሉልን መራሒ፡ ጠንቂ ናይቲ ኩናት መንዮ ብዘየገድስ፡ ሳዕቤኑ ተሓታትነቱ፡ ዕድኡ፡ ብጣዕሚ መሪርኻ እንተኾነ፡ ኩሉ ግዜ ግን ኣብ ቅርሕነትን ጽልእታትን ምንባር ስለዘይኸእል፡ ካብ ሕሉፍ ጉጉይን ኣዕናውን ተመክሮ ግቡእ ትምህርቲ ብምውሳድ፡ ንመንገዲ ሰላም ምቕራብን ምጽዓርን ግድነትዮ ነይሩ። ኢሳይያስ ግን ይትረፍ ከምዚ ዝኣመሰለ ሰናይ ተበግሶ ባዕሉ ክወሰድ፡ እቲ ኣብ 2002 ብኮምሽን ዶብ ኤርትራን ኢትዮጵያን ዝተዋህበ ብይን፡ ከም ቀያድን ናይ መወዳእታን ተወሲዶ፡ ኣብ ክሊፕቲ ብይን ንነባሪ ሰላምን ዘላቂ ረብሓታትን ክልቲኡ ኣህዛብ፡ ኣብ መኣዲ ዘተን ልዝብን ቀሪቡ፡ ዶብ ክልቲኡ ሃገራት ብሰላማዊ መንገዲ ክሕንጸጽ ብዝተፈላለዩ ኣካላት ክቐርበሉ ዝጸንሐ ተደጋጋሚ ጸውዒት ተሓሲሙውን ቀጸለ። ኢሳይያስን ጭፍርኡን ፖለቲካዊ መርገጽ ወያኔ ኣብ ነጻነትን ልዕላውነትን ኤርትራ ካብ ብረታዊ ቃልሲ ኣትሒዙ እንታይ ምጂኑ ልዕሊ ማንም

ሰብ እናፈለጡ፡ ዕድመ ናይቲ ጸረ ህዝቢ ዝኾነ ፖሎቲካዊ ስልጣኖም ንምንባብ፡ ወያኔ ካብ ሕጻን ቀዳማት ገዛእቲ ኢትዮጵያ ስለ ዘይተናገሩ፡ ጽባሕ ድሕሪ ጽባሕ ንምውራርና ኩናት ክገብር'ዩ ብዝብል ኣጉል ምስምስ፡ ንህዝብን ሰራዊትን ጅሆ ብምሓዝ ኩነታት ኤርትራን ኢትዮጵያን ክሳብ'ዚ ዕለት'ዚ ኣይሰላም ኣይኩናት ኮይኑ ክቅጽል ከም ቀዳማይ ምርጫኡም ሒዞም ክቕጽሉ መረጹ።

ኣብ መዛዘሚ 2013 መፋርቕ ወርሒ ታሕሳስ ጉዳይ ዕርቂ ኤርትራን ኢትዮጵያን ብዝምልከት ጽንጽንታ ምስ ተሰምዐ፡ ካብዝን ካብትን ትኩረት ብዘሓት የዋሃት ረጂቡ ኣብ ዝተፈላለዩ መራኽቢ ብዘሓትን መዛረቢ ኣጅንዳ ኮይኑ ምውርሑ ዝዝንጋዕ ኣይኮነን። ብፍላይ'ውን ገባቲ ኢሳይያስ፡ ቀዳማይ ሚኒስተር ኢትዮጵያ ኣቶ ሃ/ማርያም ደሳለኝ፡ ኣብ ውሽጢ ሓደ ሰሙን ንሱዳን ዑደት ብድሕሪ ምክያዶም፡ ፕረዚደንት ዑመር ኣልበሽር ከኣ ምስ ክልቲኡ ሃገራት ሰናይ ዝምድናታት ምህላዉ ጠቐሱ፡ ንዕርቂ ክጽዕር ምጂኑ ምስ ገለጸ፡ ኣብ ብዘሓት ዜጋታት ዓቢ ትጽቢትን ተስፋን ኣንቢሩ'ዩ። ኤርትራውያን ብሓፈሻ፡ እቶም ካብ 1998 ብስንኪ ደባዊ ግጭት ኤርትራን ኢትዮጵያን፡ ሕውነታዊ ዝምድናታት ተነፊጎም ኣብ መርዓን ሓዘንን ከይተሓወሱ ዝተነጸሉ፡ ካብ ኩሉ መዳያዊ ረብሓታትን ልምዳትን ዝተሓረሙ ኣብ ክባቢ ዶብ ዝነብሩ ዜጋታትና ከኣ ብፍላይ ትጽቢቶም ክሳብ ክንደይ ልዑል ከም ዝኸውን ንምግማቱ ብዘሕ ዝእግም ኣይኸውንንዮ። ኮይኑ ግን ኩሉ ግዜ እቲ ከም ሕሱም ንሰላም እናጸልኦ ኩናት ዝናፍቕ ኢሳይያስ፡ ብ09 የካቲት 2014 ዘካየዶ ቃለ-መጻኢት፡ ንጉዳይ ዕርቂ ኤርትራን ኢትዮጵያን ብዝምልከት ዝናፈሰ ዘሎ ወሬታት ክሳብ ክንደይ ሓቅነት ኣለዎ ብዝብል ምስ ተሓተተ፡ ብክልተ ሓጸርቲ ቃላት ክቆጽዮ ብዘሕ ኣይተጸገመን። ወያኔ ካብ ፖሎቲካዊ ስልጣን ከይተወገደ፡ ዕርቂ ኤርትራን ኢትዮጵያን ዝሕሰብ ዘይምጂኑ፡ ማንም ኤርትራዊ ዜጋ ከኣ ከምኡ ክሓሰብ ከም ዘይብሉ ከይሓፈረ ክገልጽ ኣይተማትኦን።

ኤርትራዊ ስምረት ንደሞክራሲያዊ ለውጢ (ኤሰደላ) ብርግጽ ኢሳይያስ ካብቲ ንጹር ዝኾነ ጸረ-ህዝቢ ፖሎቲካዊ መንነቱን ኣብ ባይታ ብግብሪ ዝድህሰስ ፖሊስታት ስርዓቱን ወጻኢ መግለጺ ኣይሃበን ኢሉ ይሓምን። ኣብ ርእሲኡ ኣብዚ እዋንዚ ንገባቲ ስርዓት ህግደፍ ምስ ኢትዮጵያ ኩናት ይኹን ዕርቂ ክልቲኡ ንዕድመ ፖሎቲካዊ ስልጣኑ ኣብ ከቢድ ሓደጋ ዘውድቕ ቀራና መንገዲ ምጂኑ ዘጠራጥር የብሉን። ውድቀት ኢሳይያስ ፍጹም ዘይተርፍ፡ ኣብ ልዕሊ ያና መቓብሩ ድማ ሓዳስ ደሞክራሲያዊትን ፍትሓዊትን ኤርትራ ምህናጽ ታሪኻዊ ግዴታ'ኳ እንተኾነ፡ ብውሕዱ ግን ግዝያዊ ዕድሚኡ ንምንባብ፡ ኣብ ጎደና ጸረ ዕርቂ ምቅጻል ጥራይ'ዩ ዝኸውን እቲ እንኮ ምርጫኡ። ኢሳይያስ ቅድሚ ምስ ኢትዮጵያ ክዕረቕ ምሕሳብ ቅድም ቀዳምድ ምስ ኩብሱ ክተግረቕን ንህዝቢ ኤርትራ ይቕሬታ ክሓትትን ይህልዎ። እዚ ከኣ ብቀንዱ ንክብሩ ዝትንክፍ፡ ኣብዚ ዕስራን ሰለስተን ናይ ነጻነት ዓመታት፡ ኣብ ልዕሊ ህዝብን ሃገርን ኤርትራ ዝተፈጸመ ማእለያ ዘይብሉ ኣበሳ፡ ገበናት፡ ጥፍኣትን ዕንወትን፡ ኣብ ቅድሚ ህዝቢ ፖለቲካዊ ተሓታትነት ክቕበል ስለ ዘይደሊ እዚ ኣብ ትሕቲ ዝኾነ ኩነታት ቅነዕ ምርጫኡ ክኸውን ኣይኸእልንዮ። ስለዝኾነ ኣብዚ እዋንዚ ህዝቢ ኤርትራ ካብ ኢሳይያስ ሰላም፡ ቅሳነት፡ ሰናይ ፖሎቲካዊ ምሕደራ፡ ቁጠባዊ ግስጋስን ምዕሩይ ማሕበራዊ ፍትሕን ምጽባይ ዘይኮነስ፡ ነቲ ዝተመንጠለ ፖሎቲካዊ ስልጣኑ ብቅልጽሙ ንምምላስ ጸረ ስርዓት ህግደፍ ክውደብን ክዕጠቕን ጥራይ ይህልዎ።

ቤት ጽሕፈት ዜናን ሓበሬታን
ኤርትራዊ ስምረት ንደሞክራሲያዊ ለውጢ (ኤሰደላ)
27 የካቲት 2014